

Adgangspolitisk handlingsplan

G På generalforsamlingen i 2007 opfordrede Danmarks Sportsfiskerforbund Friluftsrådet til atter at sætte fokus på befolkningens muligheder for at færdes i naturen.

o På generalforsamlingen i 2008 fremførte bestyrelsen tre adgangspolitiske ønsker:

- d** • Ret til fladefærdsel i privatejede skove,
- k** • Ret til stilfærdig færdsel langs ledelinjer (diger, hegn, vandløb, bræmmer m.m.) i det åbne land og
- e** • Ret til at færdes i privatejede skove døgnet rundt (natfærdsel).

n Bestyrelsen lovede ved samme lejlighed at invitere medlemsorganisationerne til møder, hvor de 3 adgangsemner skulle sættes til debat. Møderne blev holdt i efteråret og knap 40 medlemsorganisationer deltog i og bidrog til debatten.

d Medlemsorganisationernes holdning til emnet fordeler sig fra modvilje til stor opbakning med en meget stor mellemgruppe. På møderne har nogle organisationer desuden udtrykt yderligere adgangspolitiske ønsker. Dialogen på møderne har overordnet været konstruktiv.

t Det "Friluftspolitiske Handlingsprogram" og de synspunkter, som dette indeholder, er fortsat grundlaget for Friluftsrådets politik, men på baggrund af det forløbne års debat og på baggrund af de politiske meldinger fra regeringen erkender bestyrelsen, at der pt. ikke synes at være mulighed for at få gennemført vidtgående ændringer af lovgivningen.

y Derfor fremlægger bestyrelsen en handlingsplan med følgende overskrifter:

- r** 1. **Mindre regel- og lovændringer**
- e** 2. **Adgang i forbindelse med offentlig naturgenopretning og skovrejsning mv.**
- s** 3. **Frivillige aftaler**
- e** 4. **Stier**
- s** 5. **Hindringer af færdsel**
- m** 6. **Adgangsforholdene for ridende**
- ø** 7. **Naturbrugernes adfærd**
- d** 8. **Breddeidrætsudvalgets anbefalinger**

1. Forslag til mindre regel- og lovændringer

9. Det er Friluftsrådets opfattelse, at en række mindre regelændringer med rimelighed kan lade sig gøre og i et vist omfang vil lovliggøre en adfærd, der allerede accepteres af mange lodsejere.

- Friluftsrådet foreslår således, at der ved politiske forhandlinger skabes grundlag for:

- 2** • At det bliver tilladt at færdes og gøre kortvarig ophold i umiddelbar nærhed af stier og veje i privatejet skov (anemonereglen)

0 At færdsel i privatejede skove tillades i tidsrummet fra ½ time før solopgang til ½ time efter solnedgang (lygtetændingstiden - for at sikre befolkningens mulighed for at se solen stige op og gå

ned). Det indebærer, at friluftsliv foregår i de lyse timer, og at retten til at • være i privatejede skove om vinteren fra kl. 06.00 til ½ time før solopgang afgives.

- At det tillades, at færdsel på udyrkede arealer også omfatter vandløbsbræmmer og andre udlagte udyrkede arealtyper, herunder brakarealer samt udyrkede arealer i skov. Det skal også være tilladt at gå i land fra vandløb og søer og tage kortvarigt ophold på bræmmerne.
- At den nuværende ret til at opkræve administrationsgebyr og lignende, for at tillade ikke-erhvervsmæssige aktiviteter i skovene og på udyrkede arealer (almen færdsel og ophold i skov og på udyrkede arealer), ophæves.
- At der sammen med lodsejerorganisationerne arbejdes for at få en ramme for de administrationsgebyrer, som ejere kan opkræve for at udstede tilladelse til eksempelvis sportsarrangementer, aktiviteter der kræver afmærkning, lejrslagning m.m., så det står i et rimeligt forhold til de produktionstab og forberedelser m.m. ejeren har ved den pågældende aktivitetens udøvelse.

2. Forslag til krav om mulighed for naturoplevelser i forbindelse med offentlige tilskud til naturgenopretning, skovrejsning m.v.

Det kan i dag konstateres, at selv om der ydes omfattende offentligt tilskud til naturgenopretning, skovrejsning m.v., er offentlighedens ret til adgang til disse nye naturområder ikke sikret. Friluftsrådet finder det afgørende vigtigt, at der etableres stiforløb m.v., der giver offentligheden mulighed til at opleve disse naturområder med respekt for de naturbeskyttende og erhvervsmæssige hensyn.

- Friluftsrådet ønsker derfor, at myndighederne stiller krav om, at der ved støtte fra nationale og kommunale tilskudsordninger principielt sikres offentligheden muligheder for at opleve fx nye skove og vådområder. Endvidere, at der i vid udstrækning etableres støttepunkter for friluftslivet som en integreret del af disse initiativer. Friluftsrådet er opmærksom på, at hensynet til natur- og erhvervsinteresser kan betyde, at adgangen sikres gennem en intelligent planlægning og forvaltning, der inddrager disse hensyn.

3. Frivillige aftaler

Der er brug for at udvikle et koncept for frivillige aftaler, således at de er brugbare og lettere at administrere. Det skal være muligt at aftale sig til bedre adgangsrettigheder. På trods af, at lodsejerorganisationerne og staten foreslår frivillige aftaler som erstatning for generelle adgangsrettigheder, så viser erfaringen, at sådanne aftaler kan være vanskelige at etablere.

Der bør derfor udvikles en række standardaftaler, hvor de rettigheder til adgang, der opnås, er klart definerede, og hvor betingelser og andre kontraktlige forhold fastlægges, herunder opsigelsesvarsler. Det foreslås, at disse aftaler indgås mellem kommuner og lodsejere. Der findes allerede i dag eksempler herpå.

Da statsskovene er meget ulige fordelt i landet, er der områder i landet, hvor der bør gøres en særlig indsats for at forbedre befolkningens adgang. Midlerne til disse frivillige aftaler skal være offentligt finansierede og kan delvis fremskaffes via en omlægning af landdistriktsmidlerne.

- Friluftsrådet vil tage initiativ til sammen med lodsejerorganisationerne og Kommunernes Landsforening at udvikle et koncept for frivillige aftaler, der indgås mellem kommuner og lodsejere.
- Friluftsrådet kan iværksætte et pilotprojekt mellem de relevante parter med det formål at forbedre befolkningens adgang i de områder af landet, der er forfordelt med hensyn til statsskov.

4. Etablering af stier og koordinering af nye og eksisterende stier

I de seneste årtier er halvdelen af landets stier og markveje blevet nedlagt og dette foregår stadig, hvorved adgang til det åbne land indskrænkes. Mange steder er de stier og markveje,

der fortsat eksisterer, ikke indbyrdes forbundne, således at man kan gå en rundtur. I mange kommuner arbejdes der konstruktivt med at etablere nye stiforløb.

- Friluftsrådet ønsker, at nedlæggelse af stier og veje i det åbne land fremover skal kræve forudgående myndighedsgodkendelse med offentlig annoncering og mulighed for anke til Naturklagenævnet.
- Arbejdet med at etablere nye stiforløb intensiveres i et samarbejde mellem stat, kommuner og andre interessenter. Der bør i den forbindelse arbejdes på at etablere sammenhængende stiforløb, og på at etablere "sløjfer", så mindre ture bliver muligt.
- Friluftsrådet nedsætter et indsatsområde med deltagelse af op til 10 medlemsorganisationer, hvoraf Dansk Islandshesteforening, Dansk Ride Forbund, Dansk Cyklist Forbund og Dansk Vandrelaug er fødte medlemmer. Friluftsrådets bestyrelse beslutter indsatsområdets konkrete indhold og arbejdsopgave.

5. Hindringer af offentlighedens ret til at færdes og opholde sig i naturen

Der findes stadig talrige eksempler på, at offentligheden hindres i at færdes og opholde sig i naturen. Det kan være i form af fysiske spærringer, ulovlig skiltning eller andre hindringer. Det begrænser de muligheder, som offentligheden har for at færdes og opholde sig i naturen.

- Friluftsrådet ønsker, at permanent skiltning, der inddrænker offentlighedens færdsel i naturen, fremover kun kan ske efter forudgående myndighedsgodkendelse.
- Friluftsrådet udarbejder en vejledning i, hvordan man skal forholde sig, når man hindres i at færdes og opholde sig i naturen.
- Friluftsrådet vil gøre en indsats mod ulovlig skiltning mv.

6. Adgang for ridende

Friluftsrådet finder, at mulighederne for ridning er utilfredsstillende, og at man generelt bør overveje tiltag, der kan forbedre disse muligheder. Det indebærer imidlertid, at rytterne skal udvise stor ansvarlighed over for såvel anlæg, andre brugere som ejere.

- Ved etablering af stiforløb af en vis længde for gående og cyklende bør der som hovedregel etableres et hovslag langs stien, der muliggør ridning uden gene for den øvrige færdsel.
- Friluftsrådet vil nedsætte et politisk udviklingsområde, hvor de ridendes organisationer inviteres til at deltage i arbejdet med at udarbejde forslag, der kan øge mulighederne for ridning, herunder udarbejde modeller for forslag til fælles ridetegn, der muliggør ridning i flere skove ejet af forskellige ejere.
- Friluftsrådet ønsker, at ridning, skiløb og kælkning tillades på udyrkede arealer, hvortil der er lovlig adgang fra vej eller sti eller på anden vis.

7. Naturbrugeres adfærd

De øgede muligheder for borgerne til at få adgang til naturoplevelser, gør det nødvendigt at sikre, at naturbrugernes adfærd i naturen ikke skader denne, eller i øvrigt er uhensigtsmæssig i forhold til andre brugere, beboere, afgrøder etc.

- Friluftsrådet vil sætte fokus på, hvilke hensyn brugere af naturen bør tage til naturen, til andre brugere og til dem, der ejer jorden.

8. Breddeidrætsudvalgets anbefalinger

Fem af de 42 konkrete forslag, der i marts 2009 er fremsat af Breddeidrætsudvalget, har relation til rammerne for at færdes og opholde sig i naturen. For eksempel peger udvalget på,

at Miljøministeriet i samarbejde med bl.a. kommunerne bør arbejde for at gøre landbrugsarealer mere tilgængelige for selvorganiseret idrætsbrug ved at arbejde for at etablere øget adgang for offentligheden – fx ved afmærkning og oprettelse af både ridestier og trampestier langs markskel og læhegn.

Udvalget foreslår også, at Miljøministeriet i samarbejde med bl.a. andre ministerier og ikke-statslige organisationer tager initiativ til at udarbejde en overordnet plan for Danmark som aktivt grønt motionsland med bl.a. den hensigt at skabe en national plan for et sammenhængende og afmærket net af vandre- og motionsstier.

- Friluftsrådet er meget positiv over for disse forslag fra Breddeidrætsudvalget og medvirker gerne til at realisere dem.